

LESVOORBEREIDING CLOSE READING

Boek: Mag je zeggen wat je vindt? – Aby & Sander Hartog

Verhaal: YES!!! WIJ ZIJN VRIJ

Groep: 7 t/m 8

**De tekst "YES!!! WIJ ZIJN VRIJ" sluit aan bij bevrijdingsdag. Dit thema past het best bij groep 7 t/m 8. De lesinhoud sluit tevens het beste aan bij de groepen 7/8. Echter sluit het niveau van de tekst het best aan bij groep 6/7. Bekijk goed of de inhoud van deze tekst en de les past bij jouw groep, voordat je deze les gaat uitvoeren.*

Kerdoel:

- Leerlingen kunnen vertellen en verklaren dat vrijheid meerdere betekenissen heeft.
- Leerlingen kunnen hun eigen mening geven en beargumenteren over vrijheid.

Sessie 1: Wat zegt de tekst?

Doel: Ik kan vertellen waar de tekst over gaat.

Hoe deel ik het doel met de leerlingen?

Vertel het leesdoel, maak het doel zichtbaar en zorg voor een gescande tekst die je projecteert op het digibord.

Welke tekstgerichte vragen wil ik gebruiken?

- Waar gaat de tekst over?
- Wat doet de tekst met jou?

Welke strategie hebben de leerlingen nodig om de vragen te kunnen beantwoorden?

Samenvatten en visualiseren.

GRRIM: Waar moet ik instructie op geven? Waar ga ik dat doen? Welke alinea, zin?

Ik-wij – Leesdoel benoemen, samen de tekst lezen, bepalen waar de tekst over gaat (algemeen), luchtige introductieactiviteit.

Jullie – Leerlingen vullen in viertallen de placemat met de belangrijkste informatie uit de verschillende stukjes tekst. De leerkracht vat deze placemats samen.

Jij – Laat leerlingen het verhaal in eigen woorden navertellen a.d.h.v. de ingevulde werkbladen.

Welke werkvormen gebruik ik? Hoe wisselen de leerlingen hun bevindingen uit en hoe laat ik ze discussiëren?

Vooraf: Zorg voor een kopie van de tekst voor alle leerlingen en een placemat werkblad (zie bijlage).

- Introduceer het boek, het verhaal en vertel het leesdoel.
- Bekijk samen kort de tekst en de afbeeldingen en vraag leerlingen wat zij denken waar de tekst over zal gaan.

- Lees het verhaal hardop voor en laat leerlingen meelezen.
- Model het volgende: *“het begin van de tekst op pagina 52 is maar een klein stukje. Wat wordt er in dit stukje verteld?”* Lees het stukje hardop voor en vertel: *“De schrijver vertelt dat vrijheid niet is dat je alles mag doen wat je wil. De schrijver maakt je nieuwsgierig waar de tekst verder over gaat. Dit noemen we de ‘inleiding’.”* (Indien dit nieuw is voor de leerlingen, laat ze dan in de kanteiding daadwerkelijk het woord *inleiding* schrijven bij dit stuk)
- Laat de leerlingen de belangrijkste stukken van de tekst arceren in tweetallen.
- Stel na het lezen van de tekst de vraag: waar gaat de tekst over? Laat leerlingen in viertallen over de tekst praten, ahv de placemat, en bespreek daarna enkele antwoorden klassikaal. Als de placemat methode niet bekend is in je groep, model dit dan eerst. Geef aan dat ze een kleine samenvatting maken in hun stukje van de placemat en dat ze daarna dmv een groeps gesprek, samen tot een beknopte samenvatting komen. Geef duidelijke rollen in de groepjes.

Hoe evalueer ik de les?

Blik terug op het leesdoel en de tekstgerichte vragen. Laat de leerlingen in eigen woorden het verhaal navertellen a.d.h.v. de ingevulde placemat.

Sessie 2: Hoe wordt het in de tekst gezegd?

Doel:

- Ik kan vergelijkingen tussen verschillende soorten vrijheden uit de tekst halen.

Hoe deel ik het doel met de leerlingen?

Vertel de leesdoelen, maak de doelen zichtbaar en zorg voor een gescande tekst die je projecteert op het digibord.

Welke tekstgerichte vragen wil ik gebruiken?

- Welke vergelijkingen tussen vrijheden worden er in de tekst gemaakt?
- Kun je uit de tekst de mening van de schrijver halen?

Welke strategie hebben de leerlingen nodig om de vragen te kunnen beantwoorden?

Visualiseren, samenvatten, verbinden

GRRIM: Waar moet ik instructie op geven? Waar ga ik dat doen? Welke alinea, zin?

Ik-wij – Leesdoel benoemen (instructie), samen de tekst lezen (begin) en modelen van de mening van de schrijver.

Jullie – In tweetallen maken leerlingen een werkblad met informatie uit de tekst.

Jij – leerlingen vertellen welke informatie relevant is en hoe ze dit uit de tekst hebben weten te halen.

Welke werkvormen gebruik ik? Hoe wisselen de leerlingen hun bevindingen uit en hoe laat ik ze discussiëren?

Vooraf: Zorg voor een werkblad met vragen (**zie bijlage**) voor elk tweetal in de klas. Zorg ook voor arceerstiften per groepje.

De bijlage is een voorbeeld. Er kan ook gekozen worden voor een eigen versie. Maak hierin keuzes, passend bij jouw groep.

- Blik terug op sessie 1: Waar ging de tekst volgens jullie over? Vertel samen kort het verhaal na.
- Vertel het leesdoel en laat het werkblad zien. Vertel vervolgens dat leerlingen de tekst nog een keer gaan lezen en daarbij gaan zoeken naar informatie.
- Vertel dat jij eerst een stukje voordoet en dat je de inleiding overslaat, omdat daarin alleen maar staat waar de tekst over gaat. Lees het begin van het verhaal nog een keer hardop voor en model welke informatie jij hieruit haalt. *“Welke informatie is relevant? Wat wordt er verteld over de verschillende soorten vrijheid? In sessie 1 heb ik al belangrijke informatie onderstreept, daar kan ik naar kijken.”* Laat dit zien op het digibord en deel de werkbladen uit per tweetal.
- Laat de leerlingen in tweetallen het werkblad afmaken met behulp van de informatie uit de tekst.
- Met leerlingen die dit lastig vinden kan je nog 1 of 2 opdrachten voordoet (begeleide inoefening).

Hoe evalueer ik de les?

Blik terug op het leesdoel door de vragen te bespreken en ook na te gaan hoe de leerlingen bij hun antwoorden zijn gekomen.

Sessie 3: Wat betekent de tekst?

Doel:

- Ik kan de mening van de schrijver uit de tekst halen.
- Ik kan vertellen wat vrijheid voor mij betekent en wat ik belangrijk vind.

Hoe deel ik het doel met de leerlingen?

Vertel de leesdoelen, maak de doelen zichtbaar en zorg voor een gescande tekst die je projecteert op het digibord.

Welke tekstgerichte vragen wil ik gebruiken?

- Wat is jouw mening over vrijheid?
- Hoe ziet vrijheid er in jouw leven uit?

Welke strategie hebben de leerlingen nodig om de vragen te kunnen beantwoorden?

Afleidingen maken, visualiseren, verbinden

GRRIM: Waar moet ik instructie op geven? Waar ga ik dat doen? Welke alinea, zin?

Ik-wij – Leesdoel benoemen en modelen van je eigen mening. Eventueel het delen van jouw monoloog.

Jij – Leerlingen schrijven een eigen monoloog over vrijheid

Jullie – Leerlingen presenteren hun monoloog in groepjes of in de hele klas en beargumenteren waarom ze dit belangrijk vinden.

Welke werkvormen gebruik ik? Hoe wisselen de leerlingen hun bevindingen uit en hoe laat ik ze discussiëren?

- Blik kort terug op sessie 1 en 2 door te bespreken wat leerlingen tot nu toe geleerd hebben over vrijheid. Geef hierbij aan dat we geleerd hebben dat er verschillende soorten vrijheden zijn en dat het niet voor iedereen vanzelfsprekend is.
- Vertel het leesdoel en model je eigen monoloog. Wanneer het schrijven van een monoloog nieuw is, dan is hier expliciete instructie voor nodig. In deze monoloog beschrijf je wat vrijheid voor jouw persoonlijk is en waar dat vandaan komt. Maak hier een koppeling naar de tekst. De mening van de schrijver is duidelijk zichtbaar in de tekst. Tevens worden er verschillende vormen van vrijheid gegeven, verwerk deze in je monoloog.
- Laat de leerlingen vervolgens hun eigen monoloog schrijven. Heb hierbij hoge verwachtingen en ook hoge eisen. Laat ze in hun monoloog een koppeling maken naar de tekst en ook hun eigen mening beargumenteren.
- Als de monoloog van eenieder af is, kun je klas in groepjes verdelen. De leerlingen kunnen hun eigen monoloog in dit groepje presenteren en beargumenteren. Je kunt er ook voor kiezen om dit in de hele groep te doen.

Hoe evalueer ik de les?

Blik terug op de leesdoelen. Bespreek klassikaal de uitkomsten van ieder groepje van de verwerkingsopdracht.

Bijlagen:

Werkblad placemat

1. Tussen welke twee verschillende soorten vrijheid wordt er onderscheid gemaakt?

2. Waarom zou de schrijver tussen deze twee soorten een onderscheid maken?

3. Welke soorten vrijheid zaten er in de toespraak van president F.D. Roosevelt?

4. Hoe wordt de toespraak van Roosevelt genoemd?

5. Kies drie vrijheden uit het lijstje en beschrijf wat ze betekenen.

6. Wat betekent tolerantie?

7. Maak een goede zin met het woord tolerantie erin.

8. Welke grenzen zijn er aan vrijheid?

9. In welk jaar werd in Nederland de slavernij afgeschaft?

10. Welke mensen zijn in het voordeel van slavernij?

11. Wat vindt de schrijver van slavernij? En waarom?

12. Waarom is het in China en Saoedi -Arabië slecht gesteld met de mensenrechten?

13. Welke organisatie komt op voor de gevangenen?

14. Uit welke zin, op blz 58, blijkt dat de schrijver wil dat iedereen vrij moet zijn?

15. Welke verschillende vieringen voor vrijheid worden genoemd? Naam, datum en land.

16. Wat vindt de schrijver van vrijheid vieren?

Datum: 21 maart 2023

